

Joanna Sawczyn – wizytator ds. ewaluacji w Zachodniopomorskim Kuratorium Oświaty**Sprawozdanie z wizyty studyjnej do Czech 13 – 19 listopada 2011 r.**

Wyjeżdżając do Czech, jak pewnie każdy uczestnik, zastanawiałam się nad systemem nadzoru pedagogicznego w tym kraju, a także nad systemem szkolnictwa, funkcjonowaniem szkół oraz ich wyposażeniem i sposobem pracy nauczycieli. Sporo z oczekiwanych wiadomości udało mi się zgromadzić, choć przydałoby się więcej nt. nadzoru w szczegółach.

Szereg informacji w tym zakresie zostało przekazanych podczas pierwszego spotkania z przedstawicielami Czeskiego Inspektoratu Szkolnego, gdzie zaprezentowano istotne sprawy, jak prezentacja czeskiego systemu oświaty, historia nadzoru pedagogicznego (w nieco humorystyczny sposób) oraz funkcjonowania samego inspektoratu i zadań czeskich inspektorów oświaty. Tak, jak pewnie resztę kolegów biorących udział w wizycie, zdziwiło mnie, że ewaluacja w tym kraju prowadzona jest już 16 lat. Spodobał mi się czeski system koordynowania nadzoru pedagogicznego z poziomu centralnego, co powoduje jednolitość zarządzania na terenie całego kraju.

Chyba największe wrażenie tego dnia zrobił jednak system informatyczny Inspis i możliwości korzystania z ogromnej bazy danych dotyczących wszystkich placówek z ostatnich kilku lat. Ponadto podobały mi się możliwości planowania pracy inspektorów w cyklu rocznym, z czego można było się dowiedzieć przy okazji ile ewaluacji prowadzi inspektor w roku i jakich dużych grupach, a także, że odbywają się one na terenie całego kraju. Jednak przy ilości samochodów służbowych, jaką dysponuje inspektorat wydaje się, że organizacja nadzoru nie jest trudna.

Uzupełnienie informacji dotyczących spraw nadzoru i samej ewaluacji stanowiło także ostatnie spotkanie z inspektorami, kiedy to prezentując Inspekcję Morawsko- Śląską nasi czescy koledzy przedstawili nieco więcej na ten temat. Można było dowiedzieć się o przebiegu ewaluacji , wykorzystaniu narzędzi, rodzajach tych narzędzi, niektóre z nich można było obejrzeć. Jak wynikało z prezentacji i rozmów, ewaluacja w dużym stopniu opiera się na obserwowaniu zajęć w różnych aspektach, jak dostosowanie procesu edukacyjnego do potrzeb, w tym dysfunkcji uczniów, zróżnicowania tych dostosowań, sposobów pracy z

uczniami, przygotowania nauczycieli do specyficznych potrzeb uczniów, pozostałymi źródłami informacji dla inspektorów jest dokumentacja i dyrektor szkoły. Proces ewaluacji trwa około 3 dni i prowadzony jest przez zespoły 3-4 osobowe, przy czym przeprowadza się także kontrolę finansową, ale przez osobę do tego uprawnioną. W wyniku badań powstaje raport, który mieliśmy okazję obejrzeć i omówić. Czeski raport wg mnie przypomina nasze wyniki wizytacji, ponieważ opisuje stan zbadanej sytuacji w szkole w określonych obszarach, odniesienie do przepisów prawa oraz zalecenia wydane dyrektorowi.

Jeśli chodzi o system funkcjonowania czeskiej inspekcji, uważam, że jest on mniej rozbudowany w porównaniu z naszym, centralnie koordynowany, z dobrym systemem informatycznym i dużą ilością samochodów służbowych.

Ważnym elementem udziału w wizycie studyjnej była dla mnie możliwość poznania praskiego ratusza „od środka”, co raczej nie jest możliwe podczas prywatnych wyjazdów. Na spotkaniu z przedstawicielami wydziału edukacji uzupełniliśmy swoją wiedzę na temat systemu oświaty w Czechach. Poinformowano nas o organach prowadzących i finansujących szkoły publiczne i niepubliczne, podstawach prawnych funkcjonowania oświaty, itp.

Drugim elementem udziału w wizycie studyjnej było poznanie „od środka” czeskich szkół. Już pierwsza wizyta zrobiła na mnie wrażenie, ponieważ postrzegając Czechy jako kraj świecki, trafiłam do szkoły kościelnej. W tym dniu mieliśmy możliwość poznania funkcjonowania szkoły zawodowej oraz szkoły wyższej. Rozmowy z dyrektorem, prezentacje nauczycieli oraz obserwacje zajęć pokazały nam metody pracy, zajęcia praktyczne przygotowujące do zawodu pielęgniarstwa, realizację programów profilaktycznych, akcji edukacyjnych oraz współpracy z innymi instytucjami.

Zainteresował mnie, jak wspomniałam katolicki charakter szkoły i to, że szkoły kościelne elementy kształcenia spirytualnego i pastoralnego realizują w ramach programów nauczania. Ponadto obowiązuje uczestnictwo w mszach. Ale największe wrażenie na mnie wywarło funkcjonowanie kaplicy na terenie szkoły.

Szkola podstawowa poznawana kolejnego dnia zaciekała mnie ze względu na artystyczny profil kształcenia z nastawieniem na aktywność twórczą uczniów. Pozytywne wrażenie

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP III

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim i Erą Ewaluacji Sp. z o.o. w ramach

III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

zrobiły wystawy prac uczniowskich z całego świata, galeria rzeźby, pracownie artystyczne i przede wszystkim klub młodzieżowy jako alternatywa dla naszej świetlicy. Z rozmów z dyrektorem szkoły można było dowiedzieć się o prowadzeniu autoewaluacji i wykorzystaniu jej wyników do planowania pracy szkoły.

Podsumowując, mam wrażenie, że jednak informacje na temat czeskiego nadzoru pedagogicznego, tam uzyskane były trochę skąpe, szczególnie, kiedy porówna się je z informacjami z innych wizyt. Myślę, że nasi koledzy z czeskiego inspektoratu mogli wykonać czynności z nadzoru, gdy byliśmy w szkołach, wykorzystać do tego swoje narzędzia i pokazać nam ten mechanizm praktycznie. Ale cieszę się z możliwości poznania “od środka” Inspektoratu Szkolnego oraz czeskich szkół. Myślę, że informacje przekazane przez inspektorów dotyczące funkcjonowania platformy internetowej, narzędzi nadzoru, mechanizmu prowadzenia ewaluacji oraz danych zawartych w raporcie pokazały w pewnym stopniu specyfikę pracy czeskiego wizytatora, a z pewnością dały możliwość porównania z naszą pracą.